

Sygn. akt V GC 327/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2015 roku

Sąd Rejonowy w Ostrołęce V Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Marianna Grzyb

Protokolant: st. sekr. sądowy Monika Trzeciak

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2015 roku w Ostrołęce

na rozprawie sprawy z powództwa

(...) Spółki z o.o. w O. (nr KRS (...))

przeciwko

D. S. (nr NIP (...))

o zapłatę 34 440,00 zł

orzeka:

1. powództwo oddala;
2. tytułem zwrotu kosztów procesu zasądza od powódki (...) Spółki z o.o. w O. na rzecz pozwanej D. S. kwotę 2.417,00 zł.

SSR Marianna Grzyb

UZASADNIENIE

Powódka (...) Sp. z o.o. w O. w pozwie przeciwko D. S. wniosła o zasądzenie kwoty 34.440,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 19.01.2015 r. do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania sądowego wg norm przepisanych.

Uzasadniając swoje roszczenie powódka wskazała, że strony w dniu 02.06.2014 r. zawarły umowę o świadczenie usług w zakresie koordynacji robót budowlanych przy budowie pawilonu (...) w R.. Do obowiązków powodowej spółki należało między innymi organizowanie firm podwykonawczych oraz prowadzenie z nimi rozliczeń finansowych, za które powódka miała wystawiać oddzielne refaktury. Powódka w dniu 19.12.2014 r. wystawiła fakturę nr (...) na kwotę 34.400,00 zł płatną do dnia 18.01.2015 r. na podstawie faktury nr (...) z dnia 19.12.2014 r. wystawionej przez Z. Z., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) za wykonanie w pawilonie (...) w R. instalacji elektrycznej. Za wykonane roboty powódka zapłaciła gotówką w dniu 19.12.2014 r. Natomiast pozwana dotychczas nie uregulowała należności z faktury VAT nr (...). (k. 2-6)

Sąd Rejonowy w Ostrołęce V Wydział Gospodarczy nakazem zapłaty w sprawie V GNc 418/15 z dnia 19.05.2015 r. uwzględnił w całości żądanie pozwu. (k.29)

W sprzeciwie od przedmiotowego nakazu zapłaty D. S. wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanej kosztów procesu z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana przyznała, że łączyła ją z powódką umowa o świadczenie usług w zakresie koordynacji robót budowlanych z dnia 02.06.2014 r. oraz, że Z. Z. wykonał całą instalację elektryczną na obiekcie pawilonu (...) w R. przy ul. (...). Pozwana z całą stanowczością zaprzeczyła jednak że to powódka zorganizowała firmę podwykonawczą Z. Z., a następnie dokonała zapłaty na jego rzecz należności wynikającej z faktury VAT nr (...). Pozwana podniosła, że łączyła ją z Z. Z. ustna umowa o wykonanie instalacji elektrycznej na terenie ww. budynku. Powodowa spółka w trakcie realizacji obiektu handlowo-usługowego w R. nigdy nie ustalała warunków współpracy z Z. Z., nie organizowała pracy firmy Z. Z., ani też nie wypłacała należnego mu wynagrodzenia, bowiem jedną z zasad współpracy pozwanej z Z. Z. była wypłata wynagrodzenia transzami, często na zasadzie zaliczki. Dopiero po skończeniu prac i poprawek Z. Z. wystawiał fakturę VAT. Podobna sytuacja miała miejsce przy realizacji obiektu w R.. Pozwana podniosła, że pierwszą transzę wynagrodzenia na rzecz Z. Z. zapłaciła przelewem bankowym z dnia 16.12.2014 r. w wysokości 24.600,00 zł, kolejny przelew został wykonany w dniu 12.01.2015 r. w kwocie 9.840,00 zł tj. łącznie zapłacono na rzecz Z. Z. kwotę 34.440,00 zł, wynikającą z wystawionej faktury VAT. Pozwana argumentowała, że z uwagi na treść umowy z dnia 02.06.2014 r. zasadnym było, aby fakturę za wykonane prace Z. Z. wystawił na podwykonawcę tj. powódkę. Pozwana wskazała, że niezrozumiałe jest żądanie powódki zapłaty kosztów, których w rzeczywistości nie poniosła. Potwierdza to również oświadczenie Z. Z.. (k. 32-35)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Strony są przedsiębiorcami. D. S. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...).

(dowód: informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu z Rejestru Przedsiębiorców (...) Sp. z o.o., k.7-14, informacja z CEIDG, k. 15)

W dniu 02.06.2014 r. w O. pomiędzy D. S., prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Firma (...), jako Zleceniodawcą oraz (...) z siedzibą w O., jako Zleceniobiorcą została zawarta umowa o świadczenie usług w zakresie koordynacji robót budowlanych. Przedmiotem tej umowy było określenie zasad wykonywania przez Zleceniobiorcę usług koordynatora robót budowlanych Zleceniodawcy przy „Budowie pawilonu(...) w R. przy ul. (...)”. (§1 pkt 1 Umowy).

Strony postanowiły, że zleceniodawca będzie realizował następujący zakres obowiązków dotyczących realizacji zamierzenia budowlanego określonego w § 2 pkt1: odpowiedzialność za wykonanie i codzienne aktualizowanie harmonogramu robót, codzienny nadzór nad wykonaniem robót zgodnie z projektem, normami, sztuką budowlaną i planem (...), przygotowanie dokumentów niezbędnych do prawidłowego przebiegu budowy, odbieranie poszczególnych robót na budowie, spisywanie protokołów odbiorczych, kontrola terminów poprawiania i usuwania wad, organizowanie i koordynowanie pracy podwykonawców, weryfikowanie robót do odbiorów PINB-u, Sandepidu, Straży Pożarnej i innych oraz kontrolowanie wpisów do Dziennika Budowy, nadzór nad egzekwowaniem umowy z Inwestorem, kontrola nad płatnościami, pilnowanie częściowych odbiorów, uzyskiwanie akceptacji przed dokonywaniem zamówień, zapisywanie wszelkich zmian istotnych i nieistotnych w stosunku do projektu i umowy, pilnowanie załączników do umowy, obliczanie drobnych przemiarów potrzebnych do zamówień, zamawianie materiałów, organizowanie firm podwykonawczych oraz prowadzenie z nimi wszelkich (po wcześniejszej akceptacji Zamawiającego) rozliczeń finansowych (mając na celu jak najszybszą realizację Kontraktu) za które będzie wystawiał **oddzielne dokładnie opisane refaktury**, rekomendowanie zmian w planach i specyfikacjach technicznych, które mogą okazać się niezbędne lub pożądane podczas, lub w następstwie, wykonywania robót budowlanych, po zakończeniu robót, podczas okresu oczekiwania na uzyskanie ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie – uczestniczenie w nadzorowaniu inspekcji gwarancyjnych, końcowych akceptacji i rozwiązywania sporów (egzekwowanie usuwania wad przez wykonawców), prowadzenie polubownych uzgodnień w przypadku zaistnienia konfliktu pomiędzy stronami realizującymi Kontrakt (Inwestor, Wykonawca, Podwykonawcy i inni),

utrzymywanie na bieżąco kontaktu ze wszystkimi realizującymi Kontakt, wszystkie inne obowiązki, czynności i zadania które nie zostały powyżej wymienione, a okażą się konieczne do prawidłowej realizacji Kontraktu. (§2 Umowy)

(dowód: umowa o świadczenie usług w zakresie koordynacji robót budowlanych, k. 19-21)

Z. Z. wykonał instalację elektryczną w pawilonie (...)w R. przy ul. (...).

(okoliczność bezsporna)

W związku z tym w dniu 16.12.2014 r. D. S. wykonała przelew kwoty 24.600,00 zł na rzecz Z. Z. „za prace elektryczne”.

(dowód: polecenie przelewu - k. 39)

Mimo to (...) Sp. z o.o. w O. obciążyła D. S.– firma (...) fakturą VAT nr (...) z dnia 19.12.2014 r. na kwotę 34.440,00 zł za „wykonanie instalacji elektrycznej w pawilonie (...) w R. przy ul. (...). Termin płatności faktury mijal z dniem 18.01.2015 r.

(dowód: faktura VAT nr (...), - k. 17)

W dniu 12.01.2015 r. D. S. dokonała na rzecz Z. Z. kolejnego przelewu - w kwocie 9.840,00 zł w tytule przelewu wskazując „za f.(...) dopłata”.

(dowód: polecenie przelewu - k. 39)

Pismem z dnia 01.04.2015 r. Firma (...) D. S. została wezwana przez (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. do zapłaty kwoty 34.440,00 zł.

(dowód: wezwanie do zapłaty, k. 22-23, potwierdzenie nadania - k. 24)

Z. Z. podpisał oświadczenie z dnia 10.04.2015 r., w którym oświadczył: „wynagrodzenie za wykonanie instalacji elektrycznej w pawilonie (...) w miejscowości R. przy ul. (...) w kwocie 34.440,00 zł otrzymałem w dwóch przelewach od firmy (...)D. S. - przelew z 16.12.2014 r. na kwotę 24.600,00 zł, przelew z 12.01.2015 r. na kwotę 9.840,00 zł.

(dowód: oświadczenie z dnia 10.04.2015 r. - k.40)

Z konta spółki (...) Sp. z o.o. w O. w okresie kiedy powstała wierzytelność nie została wypłacona kwota 34.440,00 zł.

(dowód: polecenie przelewu D. S. - k. 39, polecenie przelewu D. S. - k. 39, lista operacji (...) Sp. z o.o. - k. 92-110)

P. K. skierował prośbę o odwołanie go z funkcji Prezesa Zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. z uwagi na toczące się przeciwko niemu postępowanie o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej oraz sprawowanie funkcji w spółkach prawa handlowego.

(dowód: protokół z nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. z dnia 23.07.2015 r., k 52-53)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

W toku niniejszego postępowania bezsporne było, iż strony łączyła umowa o świadczenie usług w zakresie koordynacji robót budowlanych z dnia 02.06.2014 r. oraz, że Z. Z. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...) wykonał instalację elektryczną w obiekcie (...) położonym w R. przy ul. (...)za wynagrodzeniem 34.400,00 zł.

Na gruncie niniejszej sprawy rozstrzygnięcia wymagała kwestia, czy rzeczona kwota za wykonanie instalacji elektrycznej została zapłacona przez powódkę, a w rezultacie czy pozwana jest zobowiązana do zwrotu na rzecz powódki tejże kwoty.

W ocenie Sądu postępowanie dowodowe przeprowadzone w niniejszej sprawie nie wykazało, że powódka dokonała zapłaty kwoty 34.440,00 zł na rzecz Z. Z.. Podkreślić przede wszystkim należy, że strona pozwana przedstawiając polecenia przelewów wykazała, że w dniu 16.12.2014 r. D. S. wykonała przelew kwoty 24.600,00 zł na rzecz Z. Z. w tytule zapłaty wskazując „za prace elektryczne”, a następnie w dniu 12.01.2015 r. D. S. dokonała na rzecz Z. Z. przelewu w kwocie 9.840,00 zł w tytule przelewu wskazując „za f.(...) dopłata”. Zatem z przedstawionych potwierdzeń przelewów jednoznacznie wynika, że pozwana dokonała przelewu na rzecz Z. Z. na łączną kwotę 34.400,00 zł. Potwierdził to również Z. Z. w swoich zeznaniach, a także we wcześniej złożonym oświadczeniu z dnia 10.04.2015 r., którego wiarygodności powódka nie kwestionowała.

Powódka ograniczyła się natomiast w tym zakresie do przedstawienia kserokopii faktury VAT nr (...) za „wykonanie instalacji elektrycznej w pawilonie (...)w miejsc. R. przy ul. (...), w której jako sposób zapłaty wskazano, że została ona zapłacona gotówką.

Podkreślić należy, że zgodnie z art. 129 § 2 k.p.c. zamiast oryginału dokumentu strona może złożyć odpis dokumentu, jeżeli jego zgodność z oryginałem została poświadczona przez notariusza albo przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa. Z przepisu tego wynika, że moc dowodową ma kserokopia dokumentu poświadczona za zgodność. Tymczasem kluczowy dokument na który powołuje się powódka został złożony tylko w formie kserokopii nie poświadczonej za zgodność z oryginałem.

W świetle przepisów k.p.c. i orzecznictwa Sądu Najwyższego przez dokument rozumie się jego oryginał, a wyjątki, kiedy oryginał może być zastąpiony przez odpis (kserokopię), określa ustawa. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Mieści się ona w stosowanym w k.p.c. pojęciu odpisu, (jako odwzorowanie oryginału), jednak poświadczenie jej zgodności z takim oryginałem mieści w sobie jednocześnie oświadczenie strony o istnieniu dokumentu o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Zwykła odbitka ksero (to jest odbitka niepotwierdzona, niestanowiąca dokumentu) nie może zastąpić dokumentu, na którego bazie powstała (T. Żyznowski, Komentarz do art. 129 Kodeksu postępowania cywilnego, opubl. LEX, stan na 15 marca 2011 r.).

Kserokopie dokumentów nie poświadczone za zgodność z oryginałem w sposób wskazany w art. 129 § 2 k.p.c., nie mają zatem mocy dowodowej i nie mogą stanowić podstawy do dokonywania ustaleń faktycznych. Co za tym idzie również ww. faktura nie mogła być dowodem w niniejszej sprawie.

Kluczowe dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy były zeznania świadka Z. Z. oraz zeznania świadka P. K.. Przy czym Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadka Z. Z., który przyznał wprawdzie, że wystawił fakturę z dnia 19.12.2014 r. (...) na którą powołuje się strona powodowa i zamieścił w niej zwrot, iż otrzymał kwotę 34.440,00 zł w gotówce. Jednak wyjaśnił szczegółowo, że kwotę tą otrzymał jeszcze przed dniem wystawienia faktury (1 ratę) od D. S., a następnie po wystawieniu faktury kolejną ratę. Świadek kategorycznie twierdził, że nigdy nie otrzymał żadnych pieniędzy od P. K., bowiem – z racji długoletniej współpracy z pozwaną D. S. – to od niej otrzymywał zawsze przelewy za wykonane na jej rzecz prace z zakresu elektryki. Świadek szczegółowo wyjaśnił, że wystawił wprawdzie pierwotnie fakturę na D. S., jednak następnie został poproszony o wystawienie faktury na powodową spółkę. Z. Z. przyznał, że nie wie w jakim celu został o to poproszony, jednakże w związku z tym, że było to bez znaczenia dla jego rozliczeń wystawił nową fakturę. Zeznania świadka w tym zakresie wyjaśniają jednak czemu pierwsza rata przelewu jest wcześniejsza aniżeli data wystawienia faktury. Sąd – jak nadmieniono – dał wiarę zeznaniom tego świadka, bowiem korespondują one z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym przede wszystkim z potwierdzeniami przelewów wykonanych przez D. S., która przesłuchana w charakterze strony również konsekwentnie twierdziła, że zapłaciła Z. Z. kwotę 34.440,00 zł przelewem w dwóch ratach.

Sąd uznał zeznania świadka P. K. za niewiarygodne, bowiem świadek ograniczał się do powoływania się na okoliczność, że na fakturze z dnia 19.12.2014 r. wpisano, iż została ona zapłacona gotówką. Świadek wprawdzie wyjaśniał, że gotówka na zapłatę rzeczowej faktury została pozyskana z zasobów spółki, jednak nie przedstawiono w tym zakresie żadnych dowodów. Również analiza złożonych przez stronę powodową wyciągów bankowych nie pozwala na przyjęcie, iż kwota 34.440,00 zł została wypłacona z konta spółki w całości, bądź w częściach. Świadek zapytany o to, w jakich okolicznościach przekazał Z. Z. sporną kwotę, podał, że dokonał tego w samochodzie na parkingu przed supermarketem. Świadek Z. Z. potwierdził, że spotkał się z P. K. w samochodzie na parkingu, jednak zeznał, że wypisał wówczas tylko fakturę. Świadek szczegółowo wyjaśnił, że P. K. bardzo się wówczas spieszył i bardzo zależało mu na tym, żeby wpisać na fakturze, iż została ona zapłacona gotówką. W ocenie Sądu zeznania świadka P. K. są niewiarygodne, w żadnej mierze nie znajdują potwierdzenia w pozostałym zgromadzonym materiale dowodowym.

Zwrócić również należy uwagę, że P. K. skierował prośbę o odwołanie go z funkcji Prezesa Zarządu (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. z uwagi na toczące się przeciwko niemu postępowanie o orzeczenie zakazu prowadzenia działalności gospodarczej oraz sprawowanie funkcji w spółkach prawa handlowego, co niewątpliwie rzutuje również na jego wiarygodność.

Co istotne, zgodnie z brzmieniem treści umowy w zakresie koordynacji robót budowlanych tj. § 2 w zakresie obowiązków powódki wchodziło prowadzenie z podwykonawcami wszelkich rozliczeń finansowych, jednak po wcześniejszej akceptacji Zamawiającego. Strona powodowa nie wykazała również, że taką zgodę na zapłatę uzyskała, co również poddaje w wątpliwość dochodzone przez nią roszczenie.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, że w ocenie Sądu strona powodowa nie udowodniła ani zasadności, ani też wysokości dochodzonego przez siebie roszczenia. Strona pozwana wykazała natomiast, że dokonała zapłaty ww. kwoty, wobec czego roszczenie powódki jest niezasadne.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego zakres postępowania dowodowego wyznacza potrzeba procesowa. (por. z: orzeczeniem z dnia 20 października i 4 listopada 1936 r., CI. 2340/35, Zb. Urz. 1937 r. poz. 431, wyrokiem z dnia 4 marca 1965 r., III CR 795/64, P i P 1966 r. nr 4-5, s. 831 z glosą E. Wengerka, wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 1999 r., I PKN 585/98, OSNAP i US 2000 r. Nr 7, poz. 268, wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2001 r., I PKN 390/00, OSNAP i US 2003/3/68, wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2001 r., PKN 285/00, OSNAP i US 2003/2/28).

Dodatkowo zaznaczyć należy, że postępowanie cywilne ma charakter kontradyktoryjny, czego wyrazem jest przede wszystkim dyspozycja art. 232 k.p.c., określająca obowiązek stron do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, co z kolei jest potwierdzeniem reguły zawartej w art. 6 k.c., wyznaczającej sposób rozłożenia ciężaru dowodu. Podkreślić przy tym należy, że zasady art. 6 k.c. i 232 k.p.c. nie określają jedynie zakresu obowiązku zgłaszania dowodów przez strony, ale rozumiane muszą być przede wszystkim i w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu co do tych okoliczności na niej spoczywał. Zaznaczyć także należy, że nie jest rzeczą Sądu poszukiwanie za stroną dowodów przez nią nie wskazanych, mających na celu udowodnienie jej twierdzeń (tak również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76). Dopuszczenie dowodów z urzędu jest bowiem prawem, a nie obowiązkiem Sądu, z którego to prawa powinien szczególnie ostrożnie korzystać, tak by swym działaniem nie wspierał żadnej ze stron procesu. Faktycznie działanie Sądu z urzędu powinno ograniczać się tylko do sytuacji, gdy strona działa bez fachowego pełnomocnika i dodatkowo jest nieporadna. Z zasady nie dotyczy to więc przedsiębiorcy, którego profesjonalizm powinien obejmować także sferę funkcjonowania w obrocie prawnym.

W niniejszej sprawie powódka, mimo że jest przedsiębiorcą, reprezentowanym, przez profesjonalnego pełnomocnika całkowicie zignorowała obowiązek nałożony przez cytowane powyżej przepisy, gdyż nie zaferowała sądowi żadnych dowodów uzasadniających uwzględnienie powództwa, potwierdzające jej twierdzenia zawarte w pozwie. Natomiast

pozwana wykazała, że zapłaciła sporną kwotę w formie przelewu bezpośrednio zatrudnionemu przez siebie podwykonawcy.

Reasumując, w ocenie Sądu powódka nie udowodniła faktów, z których wywodzi swoje twierdzenia. W konsekwencji żądanie wysunięte w pozwie nie zasługiwało na uwzględnienie. Dlatego też orzeczono, jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w pkt 2 wyroku na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002r., Nr 163, poz. 1349 ze zm.). Na kwotę zasądzoną od pozwanego na rzecz powoda składa się wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym w kwocie 2.400,00 zł i opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł.

SSR Marianna Grzyb